

Vlada Crne Gore

**PREGOVARAČKA POZICIJA CRNE GORE
ZA MEĐUVLADINU KONFERENCIJU O PRISTUPANJU CRNE GORE
EVROPSKOJ UNIJI
ZA POGLAVLJE 30 - VANJSKI ODNOSI**

Podgorica, 29. jula, 2014.

ISAŽETAK PREGOVARAČKE POZICIJE

Crna Gora prihvata pravnu tekovinu Evropske unije (EU) obuhvaćenu poglavljem Vanjski odnosi koja je na snazi 12. VI 2013. i do trenutka pristupanja ne očekuje poteškoće u sprovođenju pravne tekovine EU u okviru ovog poglavlja.

Crna Gora **ne traži trajna izuzeća niti prelazna razdoblja** za sprovođenje pravne tekovine EU u okviru ovog poglavlja.

II ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

II.a. Zajednička trgovinska politika

Zakonodavni okvir

Trgovinska politika Crne Gore određena je članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (STO), sklopljenim sporazumima o slobodnoj (FTA) i bilateralnim investicionim sporazumima (BITs).

Zakon o spoljnoj trgovini

Osnovni zakon u području spoljnotrgovinske politike je **Zakon o spoljnoj trgovini** ("Sl. list RCG", br. 28/04, 37/07). Navedeni Zakon je konzistentan s pravilima Svjetske trgovinske organizacije. Zakonom se uređuje spoljna trgovina robom i uslugama. Ovim Zakonom su definisani i **trgovinski zaštitni instrumenti** (antidamping, kompenzatorne mjere i mjere zaštite domaće proizvodnje od prekomjernog uvoza). Do sada nije uvedena ni jedna od navedenih mjera.

Kao što je gore pomenuto, Crna Gora do sada nije primjenjivala trgovinske zaštitne instrumente, uključujući i proizvode koji se uvoze iz određenih trećih zemalja prema kojima EU trenutno primjenjuje takve mjere. Prema Zakonu o spoljnoj trgovini (koji se zasniva na relevantnim sporazumima STO) trgovinski zaštitni instrumenti će se primjenjivati na *ad hoc* osnovi i u skladu s procedurama definisanim Zakonom.

Crnoj Gori će biti korisno da od Evropske komisije dobije Listu proizvoda za koje je EU uvela anti-dumping i kompenzatorne mjere, ili odgovarajuću legislativu, kako bi se razmotrilo uvođenje odgovarajućih mjera u Crnoj Gori.

Uredbom za sprovođenje zakona o spoljnoj trgovini ("Sl. list RCG" br. 52/04, 44/07) od 23. VII 2007, uređuju se bliži uslovi i postupak za izdavanje dozvola za izvoz, uvoz i tranzit robe i za primjenu trgovinskih zaštitnih instrumenata.

Vlada Crne Gore, posebnom odlukom ustanovljava, ažurira i objavljuje **Kontrolnu listu roba za uvoz i izvoz**. Razlozi za godišnje ažuriranje Kontrolne liste su sadržani u potrebi tehničkog usaglašavanja Kontrolne liste s izmjenama i dopunama Kombinovane nomenklature Evropske unije. Posljednjom Odlukom o kontrolnoj listi za izvoz i uvoz roba iz 2014. ista je harmonizovana s izmjenama i dopunama Kombinovane nomenklature Evropske unije za 2013.

Svjetska trgovinska organizacija (STO)

CG

INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.

Crna Gora je 29. IV 2012. postala 154. članica Svjetske trgovinske organizacije (STO) u skladu s članom XII STO Sporazuma.

Skupština Crne Gore je usvojila **Zakon o potvrđivanju Protokola o pristupanju Crne Gore Sporazumu iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije** ("Sl.list CG -Međunarodni ugovori", br. 3/12 od 8. III 2012) koji je postao dio unutrašnjeg pravnog poretka Crne Gore.

Crna Gora je kao članica STO-a preuzela sve sporazume, odluke i deklaracije iz Urugvajске runde multilateralnih pregovora o trgovini, kao i obavezu da će pristupiti plurilateralnim sporazumima (Sporazumu o trgovini civilnim vazduhoplovima i Sporazumu o vladinim nabavkama - GPA). Listom koncesija su obuhvaćeni svi proizvodi Carinske tarife i carinske stope biće snižavane zaključno sa 2022. Pristup tržištu usluga je definisan Listom specifičnih obaveza u uslugama i Listom izuzeća od člana II MFN GATS. Crna Gora se obavezala u 11 sektora od ukupno 12, odnosno 136 podsektora od ukupno 166. Kada je u pitanju Lista izuzeća od člana II - MFNu crnogorskoj Listi su sadržane: pravne usluge, audiovizuelne usluge, usluge drumskog saobraćaja, prevoz lica i tereta u drumskom saobraćaju, prodaja, marketing i kompjuterski rezervacioni sistem usluga avio prevoza i svi sektori kada su u pitanju mjere zasnovane na bilateralnim sporazumima zaključenim od strane Crne Gore s ciljem obezbjeđenja kretanja svih fizičkih lica koja pružaju usluge. Obaveze koje je Crna Gora preuzela u dijelu pristupa tržištu usluga, tokom pregovora s članicama STO definisane su Listom specifičnih obaveza u uslugama i Listom izuzeća od člana II MFN GATS. Crna Gora je pregovore sa STO članicama vodila uz konsultacije s Evropskom komisijom. Kao rezultat toga, crnogorske obaveze su u velikoj mjeri usaglašene s onima u EU, ali ne i u potpunosti usaglašene. Nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, Evropska unija će pregovarati s državama članicama o eventualnim zahtjevima za kompenzacijama.

Vezano za preuzete obaveze kroz STO pregovarački proces Crna Gora je pristupila Sporazumu o trgovini civilnim vazduhoplovima, Ministarskoj deklaraciji o trgovini proizvodima informacione tehnologije i Protokolu o izmjenama i dopunama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (TRIPS).

Takođe, Crna Gora je stekla status posmatrača u Sporazumu o vladinim nabavkama (GPA) koji predstavlja plurilateralni sporazum STO i ima za cilj unaprjeđenje međunarodne trgovine kroz efikasno upravljanje javnim sredstvima. Sporazum je zasnovan na međunarodnim standardima i principima nediskriminacije, transparentnosti javnih nabavki i jednakosti ponuđača. Pregovori o punopravnom članstvu su u toku.

Generalna šema preferencijala

Crna Gora do sada nije donijela nijednu jednostranu odluku o primjeni povlašćene carinske stope za robu porijeklom iz drugih država.

Tekstil

CG

**INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.**

Crna Gora ne primjenjuje trgovinska ograničenja na tekstilne uvozne proizvode već samo odgovarajuće carinske stope.

Čelik

Crna Gora ne primjenjuje trgovinska ograničenja na uvoz čelika i proizvoda od čelika, već primjenjuje samo odgovarajuće carinske stope.

Carinske kvote

Zakonska osnova za donošenje kvota u smislu zaštitnih mjera (*safeguards*) i količinskih ograničenja sadržana je u **Zakonu o spoljnoj trgovini** ("Sl. list RCG", br. 28/04 i 37/07). Trenutno se u Crnoj Gori primjenjuju samo tarifne kvote kao izuzeća od MFN-a u okviru kojih su utvrđene snižene stope carine. Navedene tarifne kvote se primjenjuju na osnovu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica i Republike Crne Gore i sporazuma o slobodnoj trgovini. Navedeni propisi sadrže povlašćene tarifne kvote samo u oblasti poljoprivrednih proizvoda. U oblasti industrijskih proizvoda ne postoji niti jedna povlašćena tarifna kvota, budući da se za tim nije ukazala potreba tokom pregovora. Carinskim zakonom dato je ovlaštenje Vladi za donošenje autonomnih tarifnih kvota, ali ove odredbe do sada nisu korišćene. Poslednje izmjene i dopune **Carinskog zakona** ("Sl. list CG", br. 62/13 od 31. XII 2013) su između ostalog, usklađene s odredbama člana 20 Regulative Savjeta (EEZ) br 2913/92 od 12. X 1992, kojom je ustanovljen Carinski zakon Zajednice, a kojim je regulisano povlašćeno tarifno postupanje.

U Crnoj Gori se raspodjela kvota vrši po hronološkom datumu prispjeća carinskih deklaracija. Praćenje iskorišćenosti kvota u Upravi carina vrši se kroz modul – TARICG.

Carinsko zakonodavstvo je detaljnije objašnjeno u poglavlju 29 - Carinska unija.

Izvozni krediti

Zakonom o Investiciono - razvojnom fondu Crne Gore ("Sl. list CG", br. 88/09 od 31. XII 2009, 40/10 od 22. VII 2010) uređeno je osnivanje, djelatnost, ovlaštenja i organizacija Investiciono - razvojnog fonda Crne Gore. Crna Gora nije planirala formiranje posebne Agencije za izvozne kredite, niti da se Investiciono-razvojni fond (IRF) razvije u Agenciju za izvozne kredite, već će se izvozni krediti razvijati kroz aktivnosti IRF.

Na osnovu člana 12, stav 1, tačka 1, alineja 4 Zakona, između ostalog, definisana je i djelatnost Investiciono razvojnog fonda u vezi s odobravanjem kredita i izdavanjem garancija kojima se podstiče izvoz.

Pored Zakona o Investiciono - razvojnom fondu Crne Gore, članom 52 **Uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći** ("Sl. list CG", br. 27/10 od 12. V 2010, 34/11 od 12. VII 2011) regulisano je davanje državne pomoći u formi kredita za izvoz, posebno u članu 52..Naime, državna pomoć za brodogradilišta u obliku državno podsticajnih kredita za privredna društva koja su registrovana u Crnoj Gori, za izgradnju, prenamjenu plovila, mogu se dodijeliti u skladu sa Sporazumom OECD -a po Smjernicama za osiguranje izvoznih kredita. Takođe, članom 59, navedene Uredbe definisano je da se državna pomoć u vidu garancija za izvozna kreditna osiguranja može dodijeliti za osiguranje od netržišnih rizika.

CG

INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.

S druge strane, članom 63 Uredbe propisano je da se državna pomoć ne može dodijeliti privrednim društvima za subvencionisanje izvoza i tekućih troškova izvoza.

Do sada se nisu odobravali izvozni krediti.

Kontrola izvoza - Roba dvostruke namjene

Zakonom o kontroli izvoza robe dvostruke namjene ("Sl. list CG" br. 30/12) uređeni su uslovi pod kojima se može vršiti izvoz i tranzit robe dvostruke namjene, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći u vezi s robom dvostruke namjene, nadležnost organa u sprovođenju ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za izvoz i tranzit robe dvostruke namjene.

Zakon je usklađen sa:

- Regulativom Savjeta EU **2009/428/EZ** od 5. V 2009. kojom se uspostavlja režim Zajednice za kontrolu izvoza, transfera, brokeringa i tranzita robe dvostruke namjene, osim u dijelu koji se odnosi na obaveze država članica na zajedničkom tržištu EU (generalne i globalne izvozne dozvole);
- Zajedničkim stavom Savjeta broj **2008/944/CFSP** od 8. XII 2008. kojim se definišu zajednička pravila za kontrolu izvoza vojne tehnologije i opreme;
- Zajedničkom akcijom Savjeta EU **2000/401/CFSP** od 22. VI 2000. po pitanju kontrole tehničke pomoći vezane za određene vojne krajnje korisnike, osim u dijelu tehničkog usaglašavanja definicije tehničke pomoći;
- Zajednički stav Savjeta EU **2003/468/CFSP** od 23. VI 2003. u oblasti kontrole brokeringa oružjem;

Pored pravne tekovine EU, Rezolucija Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija S/RES/1540 (2004), od 28. IV 2004 i Preporuke Solunskog akcionog plana o ne-širenju oružja za masovno uništenje od juna 2003. i Strategije EU WMD implementirane su u Zakon o kontroli izvoza robe dvostruke namjene.

Shodno članu 6 pomenutog Zakona Vlada Crne Gore, na predlog ministarstva nadležnog za poslove spoljne trgovine, donosi i ažurira Nacionalnu kontrolnu listu roba dvostruke namjene, tj. vrši njeno usklađivanje s listom EU.

Nacionalna kontrolna lista robe dvostruke namjene je usklađena s Regulativom (EU) br. 388/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta od 19. IV 2012. Navedena Regulativa zapravo dopunjuje Regulativu Savjeta br. 428/2009. od 5. V 2009, i odnosi se na:

- a. Uspostavljanje režima za efikasnu kontrolu izvoza, prenosa, brokeringa i tranzita robe dvostruke namjene.
- b. Kontrolnu listu roba i tehnologija dvostruke namjene EU (Aneks I), koja integriše liste svih različitih međunarodnih kontrolnih režima uključujući Vasenarski aranžman o kontroli izvoza konvencionalnog naoružanja (WA), Režim kontrole raketne tehnologije (MTCR), Grupa nuklearnih snabdjevača (NSG), Australijska grupa (AG) i Konvencije o

CG

**INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.**

zabrani razvoja, proizvodnje, skladištenja i upotrebe hemijskog oružja i o njegovom uništenju (CWC).

c. Obavezu ažuriranja Aneksa I, u skladu s međunarodno preuzetim dužnostima, obavezama, ratifikovanih relevantnih međunarodnih ugovora. Lista ima fleksibilnu formu koja dozvoljava integraciju različitih novih međunarodnih kontrola.

d. Ažuriranu i konsolidovanu verziju Aneksa I koja olakšava reference za kontrolu izvoza, kako za samu zemlju tako i za privrednike u njoj.

U postupku izrade Predloga odluke Ministarstvo ekonomije je dobilo pomoć Savezne kancelarija za ekonomiju i kontrolu izvoza iz Njemačke (BAFA) i crnogorska verzija u stvari predstavlja samo prevod Aneksa I Regulative (EU) br. 388/2012.

Kriterijumi zajedničke pozicije Savjeta EU2008/944/CFSP sastavni su dio nacionalnog zakonodavstva u oblasti kontrole izvoza oružja i vojne opreme kao i robe dvostruke namjene.

Zakonom o kontroli izvoza robe dvostruke namjene jasno su definisani uslovi i načini podnošenja zahtjeva i izdavanja dozvola, kao i vođenje evidencije, nadzor nad sprovođenjem Zakona i kaznene odredbe.

Pravilnikom o obrascima zahtjeva i dozvola za izvoz roba dvostruke namjene, pružanje brokerskih usluga i tehničke pomoći ("Sl. list CG", br. 62/12 od 14. XII 2012) propisan je oblik i sadržaj zahtjeva i dozvola, kao i obrazac i sadržaj dozvole za izvoz robe koja nije navedena u Nacionalnoj kontrolnoj listi robe dvostruke namjene – "Catch-all".

Nadzor izvoza i uvoza nebrušenih dijamanta

Crna Gora nije učesnica procesa Kimberli, i u tom smislu potrebno je dalje usklađivanje nacionalnog zakonodavstva u oblasti spoljne trgovine i to u pogledu Regulative Savjeta (EZ) br. 2368/2002 od 20. XII 2002. o sprovođenju postupka certifikacije Procesu Kimberli za međunarodnu trgovinu nebrušenim dijamantima. Crna Gora namjerava da ubuduće potpuno poštuje odredbe pomenute Regulative, ali ne i da postane strana Kimberli procesa imajući u vidu da ne izvozi nebrušene dijamante.

Kontrola izvoza robe koja se može koristiti za smrtnu kaznu, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno i ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje

Na osnovu člana 6 Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namjene ("Sl. list Crne Gore", br. 80/08 od 26. XII 2008), Vlada Crne Gore je donijela Odluku o utvrđivanju liste nevojnih ubojnih sredstava ("Sl. list Crne Gore", br. 66/10 od 19. XI 2010). Navedena lista nevojnih ubojnih sredstava sadrži i robe koje se dijelom mogu iskoristiti i za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno i ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje.

Institucionalni okvir i administrativni kapaciteti

CG

INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.

Shodno gore navedenom zakonodavnom okviru, institucije nadležne za sprovođenje istih su: Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo finansija (Uprava carina kao organ u sastavu Ministarstva finansija i Investiciono - razvojni fond Crne Gore), Zavod za statistiku Crne Gore i Centralna banka Crne Gore.

U okviru **Ministarstva ekonomije djeluje Direktorat za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose s inostranstvom** kojem je uposleno 19 službenika. Poslovima vezano za robu dvostruke namjene trenutno se bavi 5 službenika. U cilju jačanja kapaciteta institucija za što efikasnije sprovođenje sistema kontrole spoljne trgovine kontrolisanom robom, od 2008, Ministarstvo ekonomije u saradnji s ekspertima Savezne kancelarije za ekonomiju i kontrolu izvoza iz Njemačke (BAFA), Štokholmskog instituta za istraživanje i bezbjednost iz Švedske (SIPRI), Radnom grupom Savjeta EU o konvencionalnom izvozu oružja (COARM) organizuje brojne obuke/seminare iz oblasti kontrole izvoza roba dvostruke namjene, kao i u oblasti kontrole spoljne trgovine naoružanjem i vojnom opremom. Direktorat je nadležan za donošenje i primjenu Zakona o spoljnoj trgovini, trgovinske zaštitne instrumente, donošenje legislative vezano za robu dvostruke namjene i nadzor izvoza i uvoza nebrušenih dijamanta. Takođe, zadužen je i za koordinaciju s resornim institucijama, za saradnju s regionalnim i međunarodnim ekonomskim organizacijama i institucijama, naročito sa Svjetskom trgovinskom organizacijom (STO).

U okviru **Ministarstva finansija djeluje Direktorat za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta** je, između ostalog, zadužen i za pripremu zakonodavstva u vezi s izvoznim kreditima. Za sprovođenje zakonodavstva biće zadužen **Investiciono-razvojni fond Crne Gore**.

Takođe, u okviru Ministarstva finansija djeluje Direktorat za poreski i carinski sistem. Pomenuti Direktorat je, između ostalog nadležan za carinski sistem i carinske poslove, carinsku politiku, donošenje i primjenu Carinskog zakona i generalne šeme preferencijala. Vezano za pregovore u dijelu carinskih tarifa, kada su u pitanju poljoprivredni proizvodi i sektor ribarstva nadležno je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Kada su u pitanju industrijski proizvod nadležno je Ministarstvo ekonomije. Za implementaciju preuzetih obaveza kroz Carinsku tarifu zaduženo je Ministarstvo finansija.

Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT) je nadležno tijelo za proizvodnju zvanične statistike. **Odsjek statistike spoljne trgovine** je zadužen za prikupljanje, obradu, kontrolu i publikovanje podataka o spoljnotrgovinskoj razmjeni Crne Gore. Ovim poslovima se bave 2 službenika.

Centralna banka Crne Gore (CBCG) je institucija, između ostalog, nadležna za izradu statistike platnog bilansa Crne Gore i stranih direktnih investicija. Pomenutim poslovima se bavi 8 službenika.

II.b. Bilateralni sporazumi sa zemljama nečlanicama

Zakonodavni okvir

CG

**INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.**

Crna Gora primjenjuje tri osnovna oblika preferencijalnih sporazuma, i to: sporazume o slobodnoj trgovini (FTA), sporazume o ekonomskoj saradnji i bilateralne investicione sporazume (BITs).

Crna Gora primjenjuje Sporazume o slobodnoj trgovini (FTA) sa sledećim zemljama ne članicama EU: Ruskom Federacijom (Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Savezne Republike Jugoslavije i Vlade Ruske Federacije o slobodnoj trgovini između Savezne Republike Jugoslavije i Ruske Federacije, "Sl. list SRJ - Međunarodni ugovori" br. 1/01, od 11. V 2001), potpisnicama CEFTA 2006 Sporazuma (Zakon o ratifikaciji sporazuma o izmjeni i pristupanju centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini, "Sl. list RCG" br. 18/07, od 28. III 2007. i Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Sporazum o izmjeni i pristupanju centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini "Sl. list CG - Međunarodni ugovori" br. 14/11), Turskom (Zakon o potvrđivanju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i Republike Turske, "Sl. list CG - Međunarodni ugovori " br. 3/09, od 31. VII 2009.), Ukrajinom (Zakon o potvrđivanju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Vlade Crne Gore i Vlade Ukrajine, "Sl. list CG - Međunarodni ugovori " br. 3/12, od 8. III 2012) i EFTA zemljama (Zakon o potvrđivanju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i EFTA zemalja, "Sl. list CG - Međunarodni ugovori " br. 8/12, od 19. VI 2012).

Sporazumi o slobodnoj trgovini koje je Crna Gora potpisala polaze od relevantnih sporazuma Svjetske trgovinske organizacije (pravnu osnovu čine: član XXIV Opšteg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. i član V Opšteg sporazuma o trgovini uslugama). Istima je definisan pristup tržištu roba, osim u Sporazumu s Ukrajinom, koji ima širi obuhvat i reguliše trgovinu robama i uslugama. Svi pomenuti sporazumi o slobodnoj trgovini su notifikovani kod STO u skladu sa utvrđenim procedurama, osim FTA s Ruskom Federacijom.

Crna Gora je potpisala sporazume o ekonomskoj saradnji sa 7 zemalja nečlanica EU, i to: NR Kinom, Azerbejdžanom, Katarom, Ujedinjenim Arapskim Emiratim (UAE), Turskom, Bivšom Jugoslovenskom Republikom Makedonijom i Srbijom. Osim pobrojanih sporazuma, zaključeno je i 11 sporazuma s državama EU (Regijom Abruco – Republika Italija, Rumunijom, Austrijom, Bugarskom, Češkom Republikom, Hrvatskom, Grčkom, Mađarskom, Njemačkom, Slovenijom i Španijom). Glavni cilj ovih sporazuma je unapređenje ekonomske saradnje, podrška partnerstvima poslovne zajednice i stvaranje strategije za zajednički pristup trećim tržištima.

Crna Gora je zaključila 7 bilateralnih investicionih sporazuma (BITs) s državama koje ne pripadaju EU: Azerbejdžanom, Izraelom, Katarom, UAE, Turskom, Bivšom Jugoslovenskom Republikom Makedonijom i Srbijom. Takođe, zaključeni su bilateralni investicioni sporazumi (BITs) o recipročnoj promociji i zaštiti investicija s 13 država EU, uključujući Austriju, Ekonomsku uniju (Belgije i Luksemburga), Dansku, Češku Republiku, Finsku, Francusku, Grčku, Holandiju, Kipar, Maltu, Njemačku, Poljsku i Španiju kojima se pružaju garancije za zaštitu stranih investicija.

Svi sporazumi o slobodnoj trgovini, kao i bilateralni investicioni sporazumi i sporazumi o ekonomskoj saradnji sadrže otkaznu klauzulu. Osim s Ruskom Federacijom, gdje je otkazni

CG

INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.

period 6 mjeseci, svi sporazumi o slobodnoj trgovini (FTA) imaju automatsku otkaznu klauzulu danom pristupanja Crne Gore EU. Bilateralni investicioni sporazumi i sporazumi o ekonomskoj sadrže otkaznu klauzulu i to da se mogu otkazati u svakom trenutku, a najmanje 6 mjeseci ili jednu godinu prije isteka inicijalnog roka važenja.

Institucionalni okvir i administrativna sposobnost

Ministarstvo ekonomije, u okviru Direktorata za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose s inostranstvom, u koordinaciji s resornim institucijama, nadležno je za pregovaranje i sprovođenje sporazuma o slobodnoj trgovini (FTA). Naime, u skladu s pomenutim kada su u pitanju poljoprivredni proizvodi i sektor ribarstva nadležno je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Kada su u pitanju industrijski proizvodi nadležno je Ministarstvo ekonomije. Za implementaciju preuzetih obaveza kroz Carinsku tarifu i pravila porijekla u okviru FTA zaduženo je Ministarstvo finansija. Takođe, pomenuti Direktorat je nadležan za pregovaranje i sprovođenje sporazuma o ekonomskoj saradnji i bilateralnih investicionih sporazuma (BITs).

II.c. Razvojna politika

Zakonodavni okvir

Zakonom o vanjskim poslovima kojeg je donijela Skupština Crne Gore 27. VII 2010. definisano je u članu 9, tačka 10, da Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore pored ostalog „koordinira **međunarodnu razvojnu** i humanitarnu pomoć“. Navedeni zakon predstavlja pravni osnov za koordinaciju razvojne pomoći.

U Crnoj Gori ne postoji Zakon o međunarodnoj razvojnoj i humanitarnoj pomoći, niti posebna metodologija kojom se propisuje način utvrđivanja izdvajanja za razvojnu i humanitarnu pomoć. Pored toga, ne postoji posebna stavka za ovu vrstu izdvajanja u budžetu Crne Gore. Mehanizam opredjeljivanja sredstava za humanitarnu pomoć Crne Gore na međunarodnom planu je do sada realizovan na osnovu odluka Vlade Crne Gore i iz tekućeg budžeta.

Institucionalni okvir i administrativna sposobnost

Od obnavljanja nezavisnosti Crne Gore 2006. do donošenja Zakona o vanjskim poslovima 2010. koordinacija razvojne i humanitarne saradnje s inostranstvom se odvijala na „ad hoc“ osnovi, na nivou Kabineta predsjednika Vlade.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je donijelo novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji 27. V 2013, kojim su za koordinaciju razvojne i humanitarne pomoći zadužena dva generalna direktorata. To su **Generalni direktorat za ekonomsku diplomatiju i kulturnu saradnju** i **Generalni direktorat za multilateralne poslove i regionalnu saradnju**.

Što se tiče ostalih institucija u Crnoj Gori, državnog i **NVO sektora**, oni za sada ne raspolažu kapacitetima da bi mogli da se bave ovom tematikom.

II.e. Humanitarna pomoć

Zakonodavni okvir

CG

**INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.**

Ovu oblast regulišu: Zakon o vanjskim poslovima ("Sl. list CG", br. 46/10) od 6.VIII 2010, Zakon o zaštiti i spašavanju ("Sl. list CG", br. 13/07 i 32/11) od 18. XII 2007, Zakon o Crvenom krstu Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 28/06) od 3. V 2006. Pored toga, Crna Gora je zaključila bilateralne sporazume o saradnji u oblasti zaštite od prirodnih i civilizacijskih katastrofa sa sledećim zemljama: Republikom Grčkom, Republikom Slovačkom, Republikom Slovenijom, Republikom Srbijom, Bivšom Jugoslovenskom Republikom Makedonijom, Republikom Hrvatskom i Bosnom i Hercegovinom.

Zakonom o vanjskim poslovima iz 2010. definisano je u članu 9, tačka 10, da Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore pored ostalog „koordinira međunarodnu razvojnu i humanitarnu pomoć“.

Zakon o zaštiti i spašavanju Skupština Crne Gore je usvojila 18. XII 2007. ("Sl. list CG", br. 13/07 i 32/11). Zakon obuhvata skup mjera i radnji koje se preduzimaju u cilju otkrivanja i sprječavanja opasnosti od prirodnih nepogoda, požara, tehničko-tehnoloških nesreća, hemijskih, bioloških, nuklearnih i radioloških kontaminacija, posljedica ratnog razaranja i terorizma, epidemija, epizootija, epifitotija i drugih nesreća, kao i spašavanja građana i materijalnih dobara ugroženih njihovim djelovanjem. Zakonom je posebno obuhvaćena oblast šireg povezivanja u zajedničku borbu prije, tokom i nakon nastanka vanrednih situacija, izazvanih prirodnim, tehničko-tehnološkim i drugim hazardima, što se odnosi i na primanje humanitarne pomoći od druge države, kao i pružanje pomoći i slanje spasilačkih ekipa i pojedinaca u pogođeno područje.

Institucionalni okvir i administrativna sposobnost

U Crnoj Gori, u pružanju humanitarne pomoći učestvuju: Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstvo rada i socijalnog staranja (Uprava za zbrinjavanje izbjeglica), Ministarstvo unutrašnjih poslova i Crveni krst Crne Gore.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore pored ostalog koordinira međunarodnu razvojnu i humanitarnu pomoć.

Prema postojećoj sistematizaciji Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore u Generalnom direktoratu za ekonomsku diplomatiju i kulturnu saradnju predviđeno je 8 radnih mjesta, od čega je trenutno radno angažovano 4 službenika, uključujući i poziciju generalnog direktora ovog Direktorata. S tim u vezi, planirano je jačanje administrativnih kapaciteta. Istovremeno, u Generalnom direktoratu za multilateralne poslove i regionalnu saradnju predviđeno je 25 radnih mjesta, od čega je trenutno radno angažovano 14 službenika uključujući i generalnog direktora.

U Direktoratu za vanredne situacije, **Ministarstva unutrašnjih poslova**, organizovan je **Odsjek - Opeativno-komunikacioni centar 112 (OKC 112)**, koji djeluje kao jedinstveni komunikacioni centar za sve vrste hitnih poziva na području Crne Gore i šire. OKC 112 obavlja i međunarodne komunikaciono-informativne poslove iz oblasti zaštite i spašavanja. OKC 112 ima kontakt osobu s Centrom za odgovor u vanrednim situacijama (Emergency Response Coordination Center – (ERCC) Evropske komisije koja je dostupna 24/7).

CG

**INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.**

U sastavu Ministarstva rada i socijalnog staranja, kao organa uprave djeluje Uprava za zbrinjavanje izbjeglica u čijem sastavu djeluje Odsjek za raseljena, interno raseljena lica i readmisiju. Odsjek vrši poslove koji se odnose na: smještaj lica kojima je priznat status izbjeglica, odobrena dodatna ili privremena zaštita u objektima za kolektivni smještaj, pružanje pomoći u ostvarivanju prava na socijalnu zaštitu, zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, humanitarnu pomoć, pravnu pomoć, rad i druga zakonom propisana pomoć u spajanju članova porodica izbjeglica; organizovanje vaspitnih, obrazovnih i drugih programa; uključivanje u društveni, ekonomski i kulturni život.

Pored navedenih državnih institucija, u Crnoj Gori se humanitarnom saradnjom na međunarodnom planu bavi još i **Crveni krst Crne Gore (CKCG)**, koji kroz mrežu organizacija Međunarodnog pokreta Crvenog krsta/polumjeseca u slučaju neke vanredne situacije van granica Crne Gore učestvuje u pružanju pomoći. CKCG ima obučene volontere i profesionalce koji su prošli određene specijalističke obuke za djelovanje u raznim kriznim situacijama na međunarodnom planu. U tom smislu namjeravaju da i dalje obučavaju i osposobljavaju svoje kadrove.

U vezi s **NVO sektorom**, u Crnoj Gori trenutno nema nevladinih organizacija koje imaju kapaciteta da djeluju van granica naše zemlje kada je riječ o pružanju humanitarne pomoći.

III USKLAĐIVANJE ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA S PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE

III. a. Zajednička trgovinska politika

Zakonodavni okvir

Danom pristupanja EU Crna Gora će u potpunosti primijeniti Zajedničku trgovinsku politiku EU. U tom kontekstu, Crna Gora će primjenjivati vanjske tarife EU za sve proizvode i usluge. Crna Gora neće imati problema da kao država članica EU pristupi svim sporazumima u kojima je EU strana, tj. koje je EU potpisala i koji su na snazi s trećim zemljama i/ili međunarodnim organizacijama (npr. Carinska unija s Turskom, npr. nema trećih zemalja s kojima EU ima potpisane takve sporazume, a sa kojima Crna Gora ima bilo kakve diplomatske probleme). Crna Gora ima u vidu da će EK učiniti sve što je u njenoj moći da blagovremeno i na odgovarajući način prilagodi takve sporazume, poseno njihove trgovinske odredbe, ali se blagovremena i 100% usklađenost ne može garantovati, jer to u dobroj mjeri zavisi i od dobre volje trećih zemalja.

Zakon o spoljnoj trgovini

U cilju daljeg usklađivanja s pravnom tekovinom EU pristupilo se izmjeni i dopuni važećeg Zakona o spoljnoj trgovini, a posebno u oblastima: (1) definisanja ciljeva restriktivnih mjera, (2) usklađivanja odredbi zabrane uvoza u skladu s članom 45 SSP-a, (3) pojašnjenja odredbi uvođenja količinskih ograničenja izvoza u slučaju kritične nestašice ili potrebe za otklanjanjem posledica takve nestašice, kao i (4) pitanja vezano za spoljnotrgovinski promet neobrađenih dijamanata („Kimberli proces“). Njima će biti obuhvaćeni i **trgovinski zaštitni instrumenti**. Izmjene i dopune Zakona o spoljnoj trgovini planirane su za donošenje za I kvartal 2015.

CG

**INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.**

Dodatno usklađivanje propisa u oblasti trgovinskih zaštitnih instrumenata biće obuhvaćeno i izmjenama i dopunama **Uredbe za sprovođenje zakona o spoljnoj trgovini**. Izmjene će biti rađene u koordinaciji s Komisijom i planirane su za I kvartal 2015. Crna Gora će danom pristupanja EU biti u potpunosti spremna za primjenu pravne tekovine EU koja se odnosi na instrumente zaštite. Danom pristupanja će prestati da važi Zakon o spoljnoj trgovini i Uredba za sprovođenje zakona, kao i mjere koje su donijete na osnovu pomenute legislative, a Crna Gora će započeti s primjenom zajedničke trgovinske politike EU.

Svjetska trgovinska organizacija (STO)

Crna Gora ističe postojanje razlika između svojih obaveza koje se odnose na carinske stope i tarifne kvote, a koje su preuzete kroz Protokol o pristupanju Crne Gore STO, i onih koje primjenjuje EU. Ulaskom Crne Gore u EU, STO raspored za Crnu Goru će prestati da važi. Komisija će u ime nove države članice pregovarati u slučaju da neka od članica STO zatraži kompenzacije.

Vezano za preuzete obaveze Crne Gore na osnovu Opšteg sporazuma o trgovini uslugama (**GATS**), Crna Gora naglašava da postoje manje razlike u odnosu na preuzete obaveze Evropske unije. Pri upoređivanju preuzetih obaveza na osnovu GATS-a i obaveza EU, potrebno je uzeti u obzir da manje razlike u nekim sektorima ili podsektorima proizlaze iz razlika u liberalizaciji tržišta uslugama između samih država članica. Po pristupanju EU crnogorski raspored će se mijenjati u dijelu koji pripada zajedničkoj trgovinskoj politici EU, dok će se dio crnogorskog rasporeda koji je u nadležnosti država članica ugraditi u raspored specifičnih obaveza Evropske unije i njenih država članica. U skladu s pomenutim, do ulaska Crne Gore u EU, neće doći do izmjena u kontekstu preuzetih GATS obaveza. U tom pogledu Crna Gora će saradivati s Evropskom komisijom u cilju postizanja dogovora u vezi s rasporedom specifičnih obaveza s članicama STO.

Crna Gora se kroz Izvještaj Radne grupe o pristupanju STO-u u paragrafima 182 i 281, obavezalada otpočne pregovore za članstvo u Sporazumu o vladnim nabavkama (GPA). Do sada je stečen status posmatrača u pomenutom Sporazumu, i pregovori su u toku. Crna Gora će usko saradivati s Evropskom komisijom u cilju pristupanja Sporazumu o vladnim nabavkama, pod međusobno najpovoljnijim uslovima za Crnu Goru i Evropsku uniju nakon što postane država članica.

U pogledu pristupanja Crne Gore Sporazumu o javnim nabavkama, važno je imati na umu da je konačna ponuda, koja je usaglašena s EK, već dostavljena STO članicama. Očekuje se da će se na neformalnom zasjedanju Komiteta za javne nabavke, koji je zakazan za 31. VII 2014, razmatrati konačna ponuda i dogovoriti se o relevantnim završnim koracima u pristupanju.

Nakon pristupanja EU Crna Gora će primjenjivati sve obaveze koje prozilaže iz sporazuma STO, u kojima je EU strana.

Generalna šema preferencijala

Tokom Bali Ministarske konferencije, održane decembra 2013. članice STO su usvojile odluku kojom su u obavezi da dodatno liberalizuju i pojednostave pristup tržištu za najmanje razvijene zemlje (LDCs).

CG

**INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.**

Crna Gora će određene jednostrane preferencijale primijenjivati u skladu s odlukama devete STO Ministarske konferencije, i stim u vezi biće donijeta i odgovarajuća legislativa najkasnije do naredne Ministarske konferencije.

Danom pristupanja EU, Crna Gora će primjeniti šemu Generalnog sistema preferencijala (GSP) EU. I u ovom slučaju, Crna Gora će usko koordinirati svoju poziciju s EU.

Tekstil

Crna Gora će nakon pristupanja EU primjenjivati cjelokupnu pravnu tekovinu koja se odnosi na trgovinu tekstilom, uključujući i sve ugovore o trgovini tekstilom koji su na snazi ili koje je sklopila Evropska unija.

Čelik

Danom pristupanja EU Crna Gora će primjenjivati pravnu tekovinu koja se odnosi na trgovinu čelikom, uključujući sve ugovore o trgovini čelikom koji su na snazi i koje je sklopila Evropska unija.

Izvozni krediti

U dijelu pravne regulative u vezi s izvoznim kreditima, biće pristupljeno **izmjenama i dopunama Zakona o investiciono razvojnom fondu Crne Gore**, kako bi se detaljnije razvile odredbe o načinu i uslovima izdavanja izvoznih kredita, kao i uređenju pravne regulative kojom će se konkretno definisati način finansiranja izvoznih kredita. Regulativa će biti usklađena s pravnom tekovinom EU: Komunikacijom Komisije o kratkoročnom osiguranju izvoznih kredita (2012/C398/02); Regulativom (EU) 1233/2011 Evropskog parlamenta i Savjeta o primjeni određenih smjernica u oblasti izvoznih kredita; Direktivom Savjeta 84/568/EEZ od 27. XI 1984. o zajedničkom osiguranju; Direktivom Savjeta 98/29/EZ od 7. V 1998. o usklađivanju glavnih odredaba koje se tiču osiguranja izvoznih kredita za transakcije sa srednjoročnim i dugoročnim pokrićem; Odlukom Savjeta 76/641/EEZ od 27. VII 1976. o izmjenama Odluke 73/391/EEZ o proceduri osiguranja kredita, kreditnih garancija i finansijskih kredita, kao i Odlukom Savjeta 82/854/EEZ od 10. XII 1982.

Zakonodavni okvir za pomenutu oblast biće usvojen do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Prilikom donošenja relevantne regulative, neće se povrijediti pravila dodjele državne pomoći.

Kontrola izvoza - Roba dvostruke namjene

Crna Gora nije članica nijednog međunarodnog foruma koji definiše režime za robu dvostruke namjene, ali će se u budućnosti pridružiti relevantnim međunarodnim forumima koji definišu režim za robu dvostruke namjene. Crna Gora će nastojati da u narednom periodu sagleda mogućnosti za pristupanje Vasenar aranžmanu, koji može olakšati pripreme za sprovođenje pravne tekovine u oblasti robe dvostruke namjene.

Ministarstvo ekonomije priprema predlog **Zakona o izmjenama i dopunama zakona o kontroli izvoza roba dvostruke namjene** kojim će se izvršiti dalje usaglašavanje s pravnom

CG

INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.

tekovinom EU. Pomenuto se odnosi usaglašavanje **Regulativom 428/2009, Direktivom 2009/43/EZ i Direktivom 2010/80/EZ**, osim u dijelu koji nije primjenjiv do dana pristupanja. Takođe, izmjene i dopune odnosi se na tehničko usaglašavanje definicije tehničke pomoći iz **Zajedničke akcije Savjeta EU 2000/401/CFSP**.

Kontrola izvoza robe koja se može koristiti za smrtnu kaznu, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno i ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje

Usvajajem **Zakona o spoljnoj trgovini oružjem, vojnom opremom i nevojnim ubojnim sredstvima**, donijeće se i Odluka o trgovini robom koja se može koristiti za smrtnu kaznu, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno i ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje (u drugom kvartalu 2015), i time postići dalje usaglašavanje s Regulativom Savjeta (EZ) br. 1236/2005.

Nadzor izvoza i uvoza nebrušenih dijamantata

Ministarstvo ekonomije je pripremlilo Predlog izmjena i dopuna Zakona o spoljnoj trgovini koje će biti djelimično usklađene s Regulativom Savjeta (EZ) br. 2368/2002 od 20. XII 2002, za sprovođenje certifikacije procesa Kimberli o međunarodnoj trgovini nebrušenim dijamantima. Ovaj Zakon, između ostalog tretira i odredbe član 3 i 27 Regulative 2368/2002. U cilju daljeg usaglašavanja s Regulativom Savjeta (EZ) br. 2368/2002 biće donijeta **Odlukom o spoljnoj trgovini nebrušenim dijamantima** kojom će se bliže urediti uslovi za uvoz i izvoz nebrušenih dijamantata, nadzor nad njihovim uvozom i izvozom, radi sprovođenja postupka certificiranja procesa Kimberli. Donošenje Odluke planirano je za I kvartal 2015.

Administrativna sposobnost

Vežano za **nadležnost Ministarstva ekonomije**, odnosno Direktorata za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose s inostranstvom, a u cilju podizanja kapaciteta institucija za što efikasnije sprovođenje sistema kontrole spoljne trgovine kontrolisanom robom, donošenja i primjene propisa u ovoj oblasti, tokom prethodnih godina odvijala se izuzetno uspješna međunarodna saradnja. Ipak, Crna Gora je svjesna da su potrebna dalja poboljšanja, naročito na planu stručnog osposobljavanja zaposlenih. S tim u vezi planirano je dalje jačanje administrativnih kapaciteta. U pomenutom Direktoratu, a prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, sistematizovano je 23 službenika, od čega je trenutno uposleno 19 uključujući i generalnog direktora. Ministarstvo ekonomije od 2008. u saradnji s ekspertima Savezne kancelarije za ekonomiju i kontrolu izvoza iz Njemačke (BAFA), Štokholmskog instituta za istraživanje i bezbjednost iz Švedske (SIPRI), Radnom grupom Savjeta EU o konvencionalnom izvozu (COARM) organizuje brojne obuke/seminare iz oblasti kontrole izvoza roba dvostruke namjene, kao i u oblasti kontrole spoljne trgovine naoružanjem i vojnom opremom.

Ministarstvo ekonomije će nastaviti dobru koordinaciju s linijskim ministarstvima u oblasti kontrole izvoza robe dvostruke namjene.

Ministarstvo finansija je zaduženo za pripremu regulative u vezi s izvoznim kreditima, i biće neophodno jačanje administrativnih kapaciteta, u cilju usklađivanja domaće regulative s pravnom tekovinom EU. U Ministarstvu finansija je zaposleno 157 lica, od čega je u Direktoratu za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta zaposleno 4. U dijelu

CG

**INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.**

institucionalnog okvira u vezi s izvoznim kreditima, plan je da se procedure i aktivnosti u vezi s njihovom dodjelom razvijaju u okviru **Investiciono razvojnog fonda**. U IRF su trenutno zaposlena 42 lica. S tim u vezi, biće neophodno raditi na usavršavanju postojećeg kadra, a razmotriće se i mogućnost dodatnog zapošljavanja.

U okviru **Ministarstva finansija** djeluje Direkcija za carinski sistem i carinske poslove. Pomenuta Direkcija je, između ostalog, nadležna za donošenje i primjenu Carinskog zakona i generalne šeme preferencijala.

U **Zavodu za statistiku Crne Gore – MONSTAT-u**, shodno trenutnoj Sistematizaciji radnih mjesta definisano je 203 zaposlena. U MONSTAT-u je trenutno zaposleno 104 službenika. Za period 2014-2018, MONSTAT je planirao sukcesivno povećavanje administrativnog kadra u svim prioritetnim statistikama.

Centralna banka Crne Gore - UOdjeljenju za platni bilans planirano je povećanje broja zaposlenih, kao i kontinuirano usavršavanje i obuka zaposlenih koji su angažovani na kompiliranju statistike platnog bilansa i stranih direktnih investicija.

III. b. Bilateralni sporazumi

Zakonodavni okvir

Crna Gora će tokom pred-pristupnog perioda, a najkasnije danom pristupanja EU, otkazati ili uskladiti postojeće međunarodne sporazume koji sadrže elemente trgovinske politike. Po pristupanju EU, Crna Gora će na odgovarajući način pristupiti i započeti primjenu trgovinskih sporazuma koje je s trećim državama sklopila Evropska unija.

U toku je adaptacija Sporazuma s Ruskom Federacijom u kontekstu formiranja Evroazijske carinske unije između Ruske Federacije, Bjelorusije i Kazahstana. Predmet prethodnih pregovora s Ruskom Federacijom nije bio Sporazum o slobodnoj trgovini, već samo Protokol s pratećim aneksima i prema navedenom neće biti izmjena i dopuna Sporazuma. S obzirom na to da je u međuvremenu osnovana Carinska unija između Rusije, Bjelorusije i Kazahstana, pregovori su prošireni i na druge zemlje Carinske unije, sa kojima Crna Gora nije potpisala FTA. Dogovoreno je da se pojedinačno pregovaraju osnovni tekstovi sporazuma o slobodnoj trgovini s Belorusijom i Kazahstanom, dok će prateći aneksi (pravila o porijeklu i Liste izuzeća iz režima slobodne trgovine) ostati isti za sve članice Carinske unije. Danom pristupanja Crna Gora će otkazati sporazume s Rusijom, Bjelorusijom i Kazahstanom, odnosno s Evroazijskom carinskom unijom, kao i sve druge sporazume o slobodnoj trgovini.

Crna Gora će u pomenute sporazume unijeti **automatsku otkaznu klauzulu** koja će biti primjenjiva danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, i **bez ikakvih kompenzacija**. Pored toga, Crna Gora će usko koordinirati s EK sve trgovinske pregovore s Rusijom.

Imajući u vidu Regulativu (EU) br. 1219/2012 o uspostavljanju prelaznih sporazuma za bilateralne investicione sporazume (BITs) između država članica i trećih zemalja, Crna Gora će, osim bilateralnih investicionih sporazuma koji su već dostavljeni EK na uvid, redovno konsultovati EK o svojoj namjeri da s trećom državom potpiše navedni sporazum. BIT-ovi koji se trenutno pregovaraju i (nakon toga) koji su već potpisani/zaključeni prije dana

CG

INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.

pristupanja, sadržeće klauzulu revizije/otkazivanja, koja ističe da u kontekstu predviđenog pristupanja EU, pomenuti sporazumi biti otkazani ili će se uskladiti s pravnom tekovinom EU do dana pristupanja. Ukoliko je to potrebno, Crna Gora će osigurati da svaki BIT koji bude pregovarala sa zemljama članicama EU, a koji će nakon pristupanja postati intra-EU BITs i koji će biti nekompatibilan s pravnom tekovinom EU, automatski otkazati nakon pristupanja Crne Gore EU.

Crna Gora će blagovremeno dostaviti iscrpnu listu svih bilateralnih investicionih sporazuma/BIT-ova, koji se pregovaraju.

Crna Gora će u bilateralne investicione sporazume o kojima se trenutno pregovara, uvrstiti automatsku otkaznu klauzulu ili da će biti automatski potpuno usaglašeni s odgovarajućom pravnom tekovinom EU (tzv. REIO klauzula (Organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju).

III.c. Razvojna politika

Zakondavni okvir

Crna Gora podržava principe na kojima počiva razvojna politika EU i pridružuje se EU u njenim naporima s ciljem podsticanja razvoja i ostvarivanja Milenijumskih razvojnih ciljeva.

U tom smislu, Crna Gora prepoznaje potrebu da izradi svoj zakonodavni okvir i da razvije sopstvenu razvojnu politiku i metodologiju procjene efektivnosti distribucije humanitarne i razvojne pomoći, baziranoj na opšte prihvaćenoj metodologiji OECD/ODA.

Imajući u vidu navedeno, Vlada Crne Gore, na predlog MVPEI, planira donošenje **Zakona o razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći** do kraja 2018. kojim će pored ostalog postaviti osnove za donošenje metodologije kojom će se urediti način izdvajanja novčanih sredstava iz budžeta Crne Gore u ove svrhe. Pomenuti Zakon biće u skladu s načelima sadržanim u **Evropskim konsenzusu o razvoju (2005)**, **UN Milenijumskoj deklaraciji i političkim obavezama koje proizilaze iz Pariških principa (2005)**, **Akra Agende za akciju (2008)**, **Busan globalnog partnerstva za efikasan razvoj (2011)**, **Kotonu sporazum (2000)** i dr.

Imajući u vidu obavezu koja proizilazi iz punopravnog članstva, Crna Gora će, u skladu sa svojom ekonomskom i finansijskom situacijom, izdvajati sredstva iz budžeta, namijenjenih razvojnoj pomoći.

Administrativna sposobnost

Crna Gora prepoznaje potrebu za jačanjem administrativnih kapaciteta za sprovođenje razvojne pomoći.

U skladu sa Zakonom o vanjskim poslovima i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji **Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija**, **Generalni direktorat za ekonomsku diplomatiju i kulturnu saradnju** zadužen je za koordinaciju razvojne i humanitarne pomoći. Budući da je u Generalnom direktoratu za ekonomsku diplomatiju i kulturnu saradnju predviđeno 8 radnih mjesta, od čega je trenutno radno angažovano samo 4 službenika, uključujući i poziciju generalnog direktora ovog

CG

INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.

Direktorata. Plan GDEKS jeste da do kraja 2018. ojača svoje administrativne kapacitete, i zaposli nedostajuća 4 službenika predviđena unutrašnjom Sistematizacijom. Istovremeno, u Generalnom direktoratu za multilateralne poslove i regionalnu saradnju predviđeno je 25 radnih mjesta, shodno sistematizaciji.

Uspostavljanje adekvatnih administrativnih sposobnosti za efikasno sprovođenje razvojne politike, budući da je Crna Gora još uvijek korisnica inostrane pomoći, zahtijevaće saradnju i pomoć država članica EU u smislu organizovanja specijalizovanih seminara za obučavanje državnih službenika. Trenutno u Crnoj Gori ne postoje druge institucije, kao ni **NVO sektor**, koje bi imale kapaciteta da se uključe u ovaj proces.

III. d. Humanitarna pomoć

Zakonodavni okvir

Zakon o razvojnoj saradnji i humanitarnoj pomoći Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija će donijeti u IV kvartalu 2018. i njime će se postići usklađivanje s Regulativom Savjeta (EZ) br. 1257/96 o humanitarnoj pomoći od 20. VI 1996, Evropskim konsenzusom o humanitarnoj pomoći (2007) i u skladu s načelima datim u članu 214 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (UFEU).

MVPEI će tim povodom formirati Radnu grupu za izradu pomenutog Zakona u koju će biti uključeni predstavnici ostalih državnih institucija nadležnih za humanitarnu pomoć kao i predstavnici CKCG, ali i NVO sektora ukoliko u vrijeme izrade ovog Zakona za to budu imali kapaciteta.

Crna Gora će koordinirati humanitarne intervencije s EU, prije svega Generalnom direkcijom za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu (DG ECHO).

Direktorat za vanredne situacije u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova, u cilju usaglašavanja s pravnom tekovinom EU, donijeeće **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju** (III kvartal 2014). Zakon će biti djelimično usklađen s Odlukom Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. XII 2013. o Mehanizmu EU za civilnu zaštitu, zatim s Odlukom Savjeta Evropske unije od 29. VII 1991. o uvođenju jedinstvenog evropskog broja za hitne slučajeve (91/396/EEC), Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta 2003/105/EZ od 16. XII 2003. o izmjeni Direktive Savjeta 96/82/EZ o sprečavanju velikih industrijskih nesreća koje uključuju opasne materije, Rezolucijom Savjeta Evropske unije od 28. I 2002. o zajedničkom pristupu i konkretnim aktivnostima u oblasti zaštite mreže i informacija, Rezolucijom Savjeta Evropske unije, od 28. I 2002. o jačanju saradnje u oblasti obuke civilne zaštite, Rezolucijom Savjeta predstavnika vlada država članica od 31. X 1994. o jačanju saradnje u civilnoj zaštiti na nivou Zajednice. Potpuna usklaenost će se postići donošenjem podzakonskih akata u IV kvartalu 2015.

CG

INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.

Saradnja u oblasti civilne zaštite biće regulisana potpisivanjem **Memoranduma o razumijevanju između Crne Gore i Evropske unije o pristupanju Mehanizmu za civilnu zaštitu EU** (potpisivanje se planira za IV kvartal 2014). Pristupanje Mehanizmu za civilnu zaštitu EU olakšaće i u velikoj mjeri povećati kvalitet odgovora na vanredne situacije, zbog mogućnosti korišćenja ljudskih i materijalnih resursa drugih država prilikom nastanka prirodnih, tehničko-tehnoloških i drugih hazarda. Crna Gora je, u novembru 2013, Evropskoj komisiji-Generalnom direktoratu za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu (DG ECHO) dostavila pismo interesovanja za pristupanje Crne Gore Mehanizmu. Evropska komisija je aprila 2014. dostavila nacrt Sporazuma i u toku je usaglašavanje teksta sporazuma.

Administrativna sposobnost

Do dana pristupanja, Crna Gora će biti spremna za sprovođenje humanitarne pomoći EU prema trećim državama. U tu svrhu predviđeno je jačanje administrativnih kapaciteta.

Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija odnosno Generalni direktorat za ekonomsku diplomatiju i kulturnu saradnju će koordinirati razvojnu i humanitarnu pomoć u okviru MVPEI-a, prvenstveno s Generalnim direktoratom za multilateralne poslove i regionalnu saradnju, i zajedno s ostalim nadležnim institucijama u oblasti humanitarne pomoći raditi na stvaranju adekvatnih kapaciteta za učešće Crne Gore u humanitarnoj pomoći EU. Plan GDEKS-a jeste da do kraja 2018. proširi svoje administrativne kapacitete, i zaposli nedostajuća 4 službenika predviđena unutrašnjom Sistematizacijom

Pored saradnje i koordinacije humanitarne i razvojne pomoći s državnim institucijama Crne Gore, MVPEI će ostvariti saradnju i koordinaciju i sa CKCG kao i s NVO sektorom ukoliko u budućem periodu ovaj sektor za to bude imao kapaciteta.

U **Ministarstvu unutrašnjih poslova** Direktoratu za vanredne situacije, shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova sistematizovana su 143 radna mjesta, a trenutno je zaposleno 106 izvršilaca. Za period 2014-2018, planirano je sukcesivno povećavanje administrativnog kadra prema prioritetima. **Ministarstvo unutrašnjih poslova** će vršiti **obuke iz kontribucije za Mehanizam civilne zaštite EU** nakon pristupanja Mehanizmu.

U **Upravi za zbrinjavanje izbjeglica**, je sistematizovano 48 radnih mjesta, od kojih je 14u stalnom radnom odnosu, dok je nepopunjeno 34. U Upravi za zbrinjavanje izbjeglica, za period 2014-2018, planirano je sukcesivno povećavanje administrativnog kadra prema prioritetima.

Crveni krst Crne Gore trenutno ima 26 stalno zaposlenih lica i 10 ljudi zaposlenih prema ugovoru koji se angažuju povremeno za određene vanredne situacije.

CG

INTERNO
PRESTANAK TAJNOSTI 18. IV 2017.